

ההצגה "רודף העפיפונים" מעניקה חוויה עוצמתית ומטלטלת

ספר טוב אינו ערובה למחזה טוב, ורבים המקרים שבהם רומנים קלאסיים לא צלחו את המעבר לבמה. לשמחתנו, "רודף העפיפונים", שעלתה בתיאטרון גשר בבימויו של נועם שמואל, עברה את ההמרה באופן מושלם וקיבלנו הצגה בעלת עוצמות שכנראה תרוץ עוד שנים

דוד רוזנטל פורסם: 19.11.18

בעפיפונים יש דואליות מורכבת. מצד אחד, כבר מאות שנים הם מלווים ילדים ומהווים חלק מתהליך הגדילה וההתבגרות. מצד שני, הם מחוברים בחוט דקיק ותמיד נראים כרוצים לברוח. במידה מסוימת, עפיפונים מייצגים את האדם, זה שתמיד מעוניין להישאר מחובר למקורות, אבל גם שואף להתנתק ולהיות חופשי.

ב-1980 כתב רומן גארי את "עפיפונים", ספר שביטא היטב את הקשר בין זיכרון לתקווה במהלך מלחמת העולם השנייה. 23 שנים מאוחר יותר הוציא חאלד חוסייני את "רודף העפיפונים", שבמרכזו גיבורים אחרים מתרבות אחרת ומתקופה אחרת, אבל בכל הקשור לחיפוש אחר גאולה ובמיוחד ביכולתו לרגש הוא לא היה שונה מהיצירה של גארי. "רודף העפיפונים" הפך לרב-מכר ענק בזכות קסמי המקלדת של חוסייני, שפתח לקוראיו דלת רחבה לעולם של גיבורו אמיר ולחוות מגוון של רגשות - להזדהות עמו, לכעוס עליו, להכיר כל אבן בשכונת מגוריו באפגניסטן ולשלוט באילן היוחסין של משפחתו.

ספר טוב אינו ערובה למחזה טוב, ורבים המקרים שבהם רומנים קלאסיים לא צלחו את המעבר לבמה. לשמחת כולנו, "רודף העפיפונים", שעלה בתיאטרון גשר בבימויו של נועם שמואל, שייך לסוג האחר, זה שעבר את ההמרה באופן מושלם וייצר הצגה בעלת עוצמות שכנראה תרוץ עוד חודשים ארוכים, שלא לומר שנים. כריכה עצומה לאור מנורת הלילה, ובסופו, הדמויות אוחזות ידיים ומשתחוות לקול מחיאת הכפיים.

אפגניסטן, שנות ה-70. אמיר (אבי אזולאי) הוא נער הגדל בבית מרווח עם אביו האמיד (דורון תבורי). בשל גילו הצעיר אמיר, שאינו בקי עדיין בהיררכיה ובהבדלי מעמדות, מתחבר לבנו של משרת הבית חסן (הלל קפון), בלי להבין את המשמעויות לכך. המציאות מבהירה לאמיר כי לא יוכל להישאר חבר של חסן והוא מבצע שורה של מעשים שמטרתם להרחיק מעליו את חברו. תחושת האשמה מאלצת אותו לנסות לכפר על בגידתו, אבל אחרי כל כך הרבה שנים ייתכן שההזדמנות כבר לא תגיע.

אינספור מלכודות ניצבו בפניו של שמואל בדרך לנחלה. כדי לקצור הצלחה מלאה עם "רודף העפיפונים" צריך להיות מדויק בכל כך הרבה אספקטים, והבמאי וצוותו עמדו בכל המשימות ויצרו מחזה קרוב לשלמות. זה לא רק הבימוי המצוי, שנשען על העיבוד הבימתי שהעלה האמריקאי מת'יו ספנגלר ב-2009, אלא גם התנועה הנהדרת של עמית זמיר, התפאורה של ניב מנור והתלבושות של אביה בש סוקול. ההעמדה הייתה יפהפייה ומדויקת, והשימוש בשחקנים גם כחלק מהתפאורה וככלים ווקאליים הוכיח את עצמו בגדול.

הכול טוב ויפה, אבל "רודף העפיפונים" לא היה כל כך מוצלח בלי המרכיב שעליו קמה ונופלת כל הצגה - השחקנים, ובמיוחד אזולאי בתפקיד אמיר. את אזולאי ראיתי לפני כשלוש שנים ב"חוות החיות", מחזה אחר שעלה ב"גשר" בבימויו של שמואל. טוב ככל שהיה אז, נראה ש"רודף העפיפונים" הוא המחזה שיפילס עבורו את הדרך לפריצה הגדולה. הדרך שבה הוא מעביר את החוויה מרטיטה, וכל זאת בתפקיד מאוד לא קל שמשלב בין היותו מספר לגיבור פעיל. אזולאי כל כך חזק ומשפיע, עד שנראה שלו חוסייני היה צופה במחזה הוא היה מכריז: "ככה בדיוק אני נשמע בעברית". כן, עד כדי כך הוא טוב.

מעבר לאזולאי בלטו בנוכחותם גם הלל קפון בתפקיד חסן, אלכסנדר סנדרוביץ' כאביו עלי, כרמל קנדל כסוראיה ופיראס נסאר הנהדר כעסאף הרשע. אפשר להגיד שההשראה על הבמה לא התרוקנה ממנה אפילו בהפסקה.

זה היה "גשר" במיטבו, אותו התיאטרון מפעם שכל הצגה בו היא מפגן של שלמות. אני מוכרח להודות שאיני מאוהב בקו היומירני שהציג התיאטרון בשנים האחרונות וברצון להיות חוד החנית בכל הקשור לחדשנות רעיונית וטכנולוגית. כל אלה נעדרו הפעם, ובמקרה הזה ב"גשר" חזרו לעשות מה שהם יודעים, אולי, יותר טוב מכולם - לייצר תיאטרון ברמה גבוהה ולהעניק לצופים את אחת החוויות העוצמתיות שניתן להעלות על הדעת.

